

Izložba povodom
35. obljetnice Dana
obrane grada Zadra

Exhibition marking
the 35th anniversary
of The Day of the
Defence of Zadar

U SUBOTU NAVEČER POČEO JE JOŠ JEDAN RUŠILAČKI
NAPAD AGRESORA

Stotinu granata na Zadar

ZADAR – Još jedan jak neprijateljski napad
doživjeli su Zadrani u subotu navečer
nakom, oko 17 sati, agresivne
na središnjoj strani grada.

Tijekom cijele noći na nadležnu neprijateljsku
u okolini grada. Tako je bilo i jučer
na su zrakoplovi napadali okoliš grada.

ZADARSKI
RATNI
IZVJEŠTAJ

NEPRIJATELJ ŽESTOKO NAPADA

• Zrakoplovi zločinačke srpske vojske bombardirali položaje
hrvatskih obrambenih snaga na području Murvice i Briševa, samo
nekoliko kilometara od središta Zadra

ZADAR – Prvi znak za zračnu
opasnost bio je već u 9.25 sati, a po-
toma su zrakoplovi zločinačke srpske
vojske bombardirali položaje hrvatskih
obrambenih snaga na području
Murvice i Briševa, samo nekoliko ki-
lometara od središta Zadra. Pogodili
su i nekoliko zrakoplova, a zgradu poduze-
ća "Hrvatska" izuzetno uspješno
pričuvale u Murvici, koju su već
godinu iz artiljerijskog oruđa prije
nekoliko dana 5 tog se mjesta diže
glavi zrakoplova. Tek što su nakon dva
sata torpedovana u središnjem Zadru-
u, iz njih nešto prije podneva
bombarde je bio dan znak za uzbunu.

Tijekom cijele noći na srijedu oku-
pacije i teroristi otvarali su
pališu iz zemunjskog naoružanja, te
tepativati svjetleće rakete.

Zadarskim snagama dodana je
još jedna – jučer oko 9 sati ponovno
je nastala struja, čini se na duže vrije-
me. Ovaj put kvar je nastao negdje
na benkovačkom području, oko sela
Crljenika u Stankovačkom polju, a
Elektrina ekipa odmah je krenula na
teren. Prošli tjedan Zadar je bio pu-
nih šest dana bez struje jer neprija-
teljska vojska i teroristi nisu dopu-
štali radnicima da dodu do mjesta
kvara.

U 16.30 sati u Zadru je jučer po tre-
ći put dan znak od zračne opasnosti.
Jučer oko podne neprijateljske su
snage otvorile svu raspoloživu top-
ničku vatru na selo Nadin kod Ber-
kovca. Službenih podataka o to-
jama nema.



NEOSVOJENI ZADAR

Bitka za grad

UNCONQUERED ZADAR

The Battle for the City





IMPRESSUM

IZDAVAČ
Narodni muzej Zadar

ZA IZDAVAČA
Marin Čurković

ORGANIZATOR IZLOŽBE
Odjel Muzej grada Zadra Narodnog
muzeja Zadar

KONCEPCIJA IZLOŽBE
Ivana Dražić

AUTOR IZLOŽBE
Ivana Dražić

KUSTOS IZLOŽBE
Ivana Dražić

LIKOVNI POSTAV
Ivana Dražić

TEHNIČKA REALIZACIJA
Marko Kalapać
Mihovil Zrilić
Ivan Klapan
Nenad Grabić

TEKST
Ivana Dražić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
Gordana Brborović

TISAK
INFO TURIST. D.O.O

DATUM IZDANJA
Listopad 2026.

NAKLADA
300

Poljana pape Aleksandra III 2
23000 Zadar

Promjene prouzrokovane političkom krizom i raspadom Jugoslavije potpuno su se pretvorili u oružani sukob koji stavlja grad u neposrednu blizinu područja pod nadzorom pobunjenih Srba i snaga Jugoslavenske armije. Grad živi između svakodnevice i rata. Neizvjesnost trenutka je opipljiva i stvarna.

Tijekom proljeća i ljeta napetost u Zadru i njegovoj okolini sve je više rasla. Pojavile su se barikade, otežavalo se kretanje prema pojedinim naseljima i prometnim pravcima, a vijesti o sukobima iz okolice sve su više određivale svakodnevni život Zadrana. Istodobno se organizirala obrana grada i stvarale hrvatske oružane i policijske postrojbe.

Grad je bio izložen napadima, prometno i komunikacijski sve više odsječen, a njegovi su stanovnici svakoga dana učili živjeti s neizvjesnošću, uzbunama i granatiranjem. Rat se uvukao u svakodnevicu; ušao je u domove, škole, bolnice, muzeje, knjižnice i ulice. Podrumi i skloništa postali su privremeni domovi, sirene dio svakodnevice, a potraga za vodom postala je sastavni dio života. Ipak, život u Zadru nije nestao, nije se ugasio i nije posustajao. Okolnosti pod kojima je grad živio su se promijenile, ali je on i dalje živio. Ljudi su radili, brinuli o obiteljima, pomagali jedni drugima i nastojali očuvati osjećaj zajedništva i normalnosti kroz aktivnosti koje su podizale i moralni duh stanovništva.

Istodobno se odvijala bitka za obranu grada. Hrvatski branitelji, pripadnici 112. brigade ZNG-a, 4. gardijske brigade, policijskih i drugih hrvatskih postrojbi branili su prilaze Zadru, dok su se



njegovi stanovnici suočavali s posljedicama ratnih napada. Najteži dani došli su početkom listopada 1991., kada je snažan napad zaprijetio samom gradu. Grad je bio okružen i napadan s kopna, mora i zraka, a istodobno je trpio napade i iz tadašnjih vojarni JNA unutar samog grada. Zvukovi detonacija intenzivnog granatiranja odjekivali su ulicama pogađajući različite dijelove grada uništavajući pritom stambene zgrade, škole, trgovine, crkve i kulturnu baštinu grada. Najteže borbe vodile su se na prilazima gradu. Vrhunac napada dogodio se 6. listopada kada se pokušalo slomiti obranu grada i prodrijeti u Zadar. Bio je to ključan dan za obranu grada. Unatoč silini napada obrana Zadra izdržala je pritisak, a grad je ostao neosvojen, a upravo taj datum obilježavamo kao Dan obrane grada Zadra.

Neosvojeni Zadar nije samo priča o bojištu. To je priča o gradu i njegovim ljudima – o onima koji su ga branili i o onima koji su u njemu, unatoč opasnosti, nastojali nastaviti živjeti iz dana u dan pod zvucima sirena, okruženi vrećama pijeska, bez struje i vode, sa brigom i strepnjom za one koji su branili grad. Bitka za grad vodila se na njegovim prilazima, ali i za život koji je se pod tim uvjetima u njemu nastojao nastaviti.

The changes brought about by the political crisis and the breakup of Yugoslavia ultimately turned into armed conflict, placing the city in close proximity to areas under the control of the rebel Serb forces and the Yugoslav Army. The city lived between everyday life and war. The uncertainty of the moment was tangible and real.

Throughout the spring and summer, tensions in Zadar and its surrounding area continued to grow. Barricades appeared, movement toward settlements and along roads became increasingly difficult, and news of clashes in the surrounding area increasingly shaped the daily lives of the people of Zadar. At the same time, the city's defense was being organized, and Croatian military and police units were being formed.

The city was subjected to attacks, while transport and communications were increasingly cut off, and its residents learned each day to live with uncertainty, air-raid alarms, and shelling.

War entered everyday life; it entered homes, schools, hospitals, museums, libraries, and streets. Basements and



shelters became temporary homes, sirens became part of everyday life, and the search for water became an integral part of daily existence. Yet life in Zadar did not disappear, did not come to a standstill, and did not give up. The circumstances under which the city lived had changed, but the city continued to live. People went to work, cared for their families, helped one another, and sought to preserve a sense of togetherness and normality through activities that helped sustain the morale of the population.

At the same time, the battle to defend the city was taking place. Croatian defenders, members of the 112th Brigade of the Croatian National Guard (ZNG), the 4th Guards Brigade, the police, and other Croatian units defended the approaches to Zadar, while its residents faced the consequences of wartime attacks. The most difficult days came in early October 1991, when a major offensive threatened the city itself. The city was surrounded and attacked by land, sea, and air, while at the same time coming under attack from JNA barracks located within the city itself. The sounds of explosions and intense shelling echoed through the streets, striking different parts of the city and destroying residential buildings, schools, shops, churches, and the city's cultural heritage.

The fiercest fighting took place on the approaches to the city. The peak of the offensive came on October 6, when an attempt was made to break through the city's defenses and enter Zadar. It was a crucial day for the city's defense. Despite the intensity of the attack, Zadar's defenses withstood the pressure, and the city remained unconquered. It is this date that we commemorate as the Day of the Defense of the City of Zadar.

Unconquered Zadar is not only a story about a battlefield. It is a story about a city and its people — about those who defended it and those who, despite the danger, tried to continue living in it day by day, amid the sound of sirens, surrounded by sandbags, without electricity or water, carrying the worry and fear for those who were defending the city.

The battle for the city was fought on its approaches, but it was also a battle for the life that people sought to continue living under those conditions.